

Nová zpráva varuje, že „tikající časovanou bombu“ ptačí chřipky nelze zneškodnit bez zásadních reforem v chovech zvířat

Tisková zpráva CIWF Česko, 22. srpna 2023

Nová naléhavá zpráva, kterou dnes zveřejnila mezinárodní organizace Compassion in World Farming (CIWF), varuje, že bez zásadních reforem intenzivních velkochovů nebude možné zastavit šíření ptačí chřipky ani snížit riziko globální pandemie u lidí.

Zpráva s názvem [Ptačí chřipka: skoncovat s ní může jen zásadní reforma chovu zvířat](#) dokládá, že v rozporu s obecným přesvědčením jsou volně žijící ptáci obvykle obětí této nemoci, nikoli její příčinou, a že se tato nemoc vymkla kontrole v důsledku rozmachu velkochovů. Tento názor podporuje mezinárodní vědecká pracovní skupina pro ptačí chřipku ([Scientific Task Force on Avian Influenza](#)), která byla zřízena s cílem poskytnout vládám doporučení a pokyny.

Zpráva, která je podložena nejnovějšími vědeckými poznatky a doprovázena působivými snímky drůbeže postižené ptačí chřipkou z celého světa od organizace [We Animals Media](#), vyzývá vlády k zavedení tříbodového akčního plánu, který zahrnuje:

1. **Hromadnou vakcinaci hejn**, aby se zpomalilo šíření.
2. **Radikální restrukturalizaci drůbežářského průmyslu**, zavedení menších hejn s nižší hustotou osazení, používání odolnějších plemen a předcházení vzniku shluků drůbežích farem, aby se snížilo riziko vzniku a šíření vysoce patogenních kmenů chřipky.
3. **Změnu způsobu chovu prasat**, protože prasata chovaná ve velkochovech mohou sloužit jako „míchací nádoby“ pro vznik nových prasečích, ptačích a lidských virů.

Romana Šonková, zástupkyně CIWF v ČR, oznámila: „*Ptačí chřipka se stává čím dál větší hrozbou, a proto jsme dnes písemně vyzvali českého ministra zemědělství a ministry vlád v Evropě, ve Spojeném království a v USA, aby ve spolupráci se Světovou organizací pro zdraví zvířat (WOAH) a Organizací OSN pro výživu a zemědělství (FAO) tento akční plán neprodleně realizovaly.*“

Uvádí se, že na ptačí chřipku uhynuly desítky tisíc volně žijících ptáků, ačkoli skutečný počet se odhaduje na miliony. Dříve ptačí chřipka, která kolovala mezi volně žijícími ptáky, většinou způsobovala jen malé škody. Když se však virus dostane do přeplněných drůbežáren (často prostřednictvím kontaminované obuvi, oblečení nebo vybavení pracovníků), může se vyvinout v nebezpečnou vysoce patogenní ptačí chřipku (HPAI). Tyto velkochovy vytvářejí ideální podmínky pro šíření nemoci, protože poskytují virům stálý přísun hostitelů, což umožňuje rychlé šíření infekce a vznik nových vysoce nebezpečných kmenů.

Od roku 2021 uhynulo nebo bylo v důsledku ptačí chřipky celosvětově utraceno více než půl miliardy drůbeže. Mnozí z těchto ptáků byli brojleři (kuřata na maso) z velkochovů, kde žili namačkání těsně na sebe v obrovských halách, nebo nosnice zavřené v klecích s životním prostorem o velikosti přibližně listu papíru A4.

Autor zprávy a hlavní politický poradce CIWF Peter Stevenson uvedl: „Ptačí chřipka je jako tikající časovaná bomba. Pokud se neprobudíme a nepodnikneme opatření k ukončení velkochovů, nebudeme jednoduše schopni zastavit rychlé šíření ptačí chřipky po celém světě ani snížit riziko vzniku závažné lidské pandemie.

Tísňení zvířat ve velkochovech je nejen naprosto nehumánní, ale vytváří ideální podmínky pro šíření ptačí chřipky a dalších virů, které mutují do nebezpečnějších kmenů. Proto naše kampaň END.IT usiluje o ukončení velkochovů a přeměnu našeho globálního potravinového systému, aby byla budoucnost zdravá pro zvířata, lidi i planetu.

K boji s touto nemocí jsou zapotřebí tři klíčová opatření – vakcinace, zásadní reforma drůbežářského průmyslu a ukončení velkochovu prasat. Vlády na celém světě musí tento tříbodový plán neprodleně realizovat. Pokud tak neučiní, budou pravděpodobně trpět a umírat další miliony ptáků i savců a zdraví milionů lidí může být vážně ohroženo.“

Ptáci nejsou jedinými zvířaty, která ptačí chřipka postihla. Nemoc se již rozšířila mezi savce, infikovala mimo jiné vydry, lišky, delfíny, lachtany, norky a psy i kočky. Vyvinula se u ní také schopnost šířit se z jednoho norka na druhého, což dříve u savců nedokázala a čímž se stává mnohem nebezpečnější. Pokud si vyvine stejnou schopnost šířit se mezi lidmi, stane se skutečným pandemickým rizikem.

Od roku 2003 se ptačí chřipkou nakazilo nejméně 875 lidí na celém světě. Epidemie prasečí chřipky v roce 2009 a epidemie španělské chřipky v roce 1918, kterou způsobil virus chřipky s geny ptačího původu, výmluvně dokreslují, čeho jsou zoonotická onemocnění schopná.

Profesorka Devi Sridhar, vedoucí katedry globálního veřejného zdraví na Edinburské univerzitě, upozornila: „Čím více šancí má virus na to, aby přeskočil na člověka a zmutoval, tím pravděpodobnější je, že se objeví nebezpečný kmen, který by mohl spustit další pandemii.“

Tento názor je podpořen ve společném prohlášení Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO), Světové organizace pro zdraví zvířat (WOAH) a Světové zdravotnické organizace (WHO) z července 2023, kde se uvádí: „Viry ptačí chřipky se běžně šíří mezi ptáky, ale rostoucí počet nálezů ptačí chřipky H5N1 mezi savci, kteří jsou člověku biologicky bližší než ptáci, vyvolává obavy, že by se virus mohl přizpůsobit tak, aby snadněji infikoval člověka.“

Kampaň END.IT vedená CIWF buduje celosvětové hnutí za ukončení velkochovů a přeměnu našeho globálního potravinového systému tak, abychom dokázali zajistit zdravou budoucnost pro lidi, zvířata i planetu. Podepište naši petici za konec velkochovů na www.END.IT.

Snímky organizace We Animals Media ptáků a farem zasažených ptačí chřipkou můžete stáhnout [zde](#).

Pro více informací prosím kontaktujte Romanu Šonkovou, vedoucí CIWF Česko:
Romana.Sonkova@ciwf.org, mobil: 778 000 288

Poznámky pro redakce:

Compassion in World Farming (Soucit ve světovém zemědělství) založil v roce 1967 britský chovatel dojníc, který byl znepokojen rozvojem průmyslových velkochovů. Dnes je CIWF přední

mezinárodní organizace na ochranu hospodářských zvířat odhodlaná ukončit průmyslové velkochovy a docílit humánního a udržitelného zemědělského hospodaření a výroby potravin. Ústředí má ve Spojeném království, kanceláře ve Francii, Itálii, Nizozemí, Polsku, Belgii a USA a své zastoupení v České republice, Španělsku, Švédsku, Číně a Jihoafrické republice. Více informací na www.ciwf.cz.